

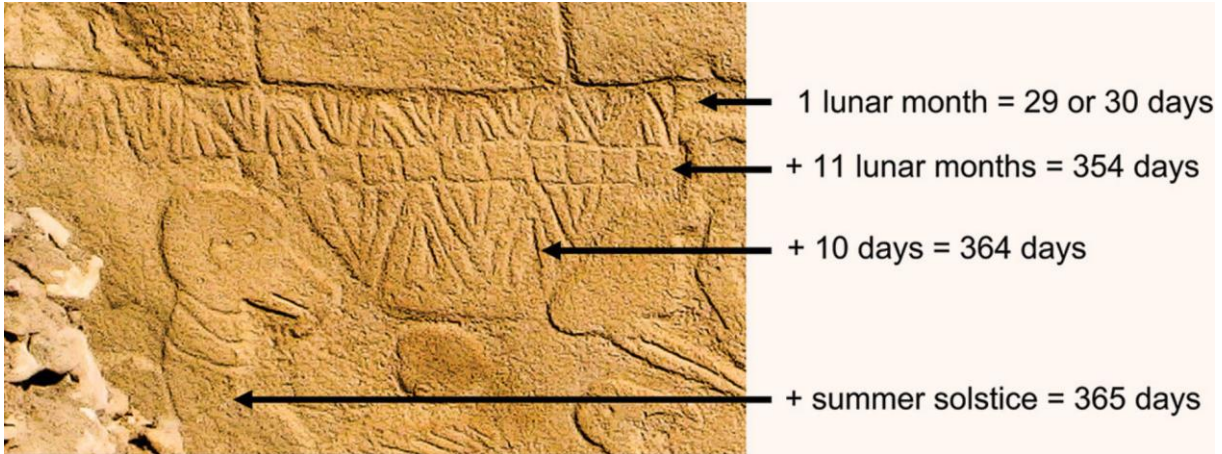
Astrolojide Disipliner Değerlendirmeler

(Tarih, Mitoloji, Astronomi, Astroloji)

Tarihin başından beri insanlar çevrelerinde olan bitenleri anlamlandırmaya çalışmışlardır. Gökyüzünü yakından gözlemlemiş ve yaşamlarında adapte etmişlerdir. Aslında Antik ağ'da astronomi, iklimin, su taşkınlarının, doğal afetlerin, gök olaylarının dilini anlamlandırma ihtiyacından dolayı gelişim göstermiştir. İnsanoğlunun yerleşik hayata geçebilmesi bu dilinin okunabilmesiyle mümkün olmuştur.

Yakın zamanda ortaya ıkarılan Göbeklitepe, İÖ. 12.000'li yıllarda insanoğlunun gökyüzüne ne kadar hakim olduğunun güzel bir örneğidir.

D alanındaki 43 numaralı dikilitaşta resmedilmiş kanatlı bir kuş motifi ilk bakışta çevredeki hayvanların resmedildiğini düşündürse de İÖ. 10.950'li yıllardaki (+/- 250 yıl olarak düşünülebilir) ekinoksların presesyonu olduğu görüşü ortaya konulmuştur (Firestone et al. 2007).

Resim 1: D alanı, 43 numaralı dikilitaş, Göbeklitepe. Sweatman, M.B. (2024),

Ayrıca henüz hepsi anlamlandırılmasa bile resmedilen bazı hayvanların takım yıldızı ve gezegenlerin betimi oldukları da düşünülmektedir (Kurtik 2019). Göbeklitepe’de yer alan 2 numaralı dikilitaş üzerindeki tilki olduğu düşünülen hayvan kabartmasının, kova takım yıldızının kuzey kısmı ile benzerlik göstermesi bu iddiaları kuvvetlendirmektedir. Elbette ki yapılan tarih araştırmaları ilerleyen zamanlarda bizlere daha da yol gösterici veriler sunacaktır.

Resim 2: 2 numaralı dikilitaş, tilki motifi. Göbeklitepe. Sweatman, M.B. (2024), Fig. 12.

Resim 3: Kova takım yıldızı. Stellarium.

Göbeklitepe örneğinde olduğu gibi insanoğlu her daim astronomi bilimini yaşamın doğal bir yol göstericisi olarak kabul etmiştir. Yıldızlara bakarak yön bulmuş, ekinoks döngülerini gözlemleyerek takvimleri oluşturmuştur. Bilgiyi doğanın kendisinden öğrenmiş, bu durum inanç sistemine de yansımıştır. İnsanoğlu doğanın muntazamlığını gördükçe bunun olağanüstü bir düzen olduğunu anlamış ve arka planda yaratım gücüne sahip yüce bir varlık olmalı diye düşünmüştür. Dini inancı, doğanın kendisinden öğrenmiş, gördüğü majör olayların altında tanrısal etkilerin olduğunu düşünerek inancını hikayeleştirmiştir.

Doğa merkezli inanca Persephone güzel bir örnektir. Yunan Mitolojisinde mevsim döngüleri Persephone'nin 6 ay yeryüzüne çıkması ve tekrar 6 ay yer altına girmesiyle temsil edilir. Persephone her yıl annesi Demeter'i görmek için yeraltından çıkar. Onun çıkmasıyla doğa canlanır ve bahar gelir. Yer altına tekrar indiğinde de doğa ölür ve sonbahar başlar (Erhat 1996).

Başka bir güzel örnek Apollon ve Artemis'tir. Apollon her sabah şafaktan hemen sonra Güneş ışığını Dünya'ya yaymak için Hindistan'dan yola çıkıp gökteki yörüngesine girer ve akşam Okeanos Irmağı'nda kaybolur. Böylelikle Ay ışığını Dünya'ya dağıtmak için Apollon'un görevini Artemis devralır. Yunan mitolojisinde Artemis-Apollon gece ve gündüzün döngüsünü oluşturur (Cömert 1999).

İnsanoğlunun tanrısı, doğa döngülerini ve döngülerin yaratım gücünü anlamlandırma çabaları bilimle birlikte daha akılcı hal almıştır. İnsanlık tarihi açısından sorulan en önemli soru "Evrenin ana maddesi nedir?" olmuştur. Bu soru basite indirgenebilecek bir soru değildir. Yunan toplumunda ilk defa tanrıların varlığı bu soruyla sorgulanmıştır. Yıllar içerisinde Empedokles'ten İbn-i Sina'ya kadar pek çok filozof ve alim bu sorunun cevabını aramıştır. Kimi ateş, kimi su, kimi toprak kimi de hava demiştir. Ama özünde insan evriminin dönüşümünü ve ruhsal yolculuğunu ele almışlardır.

Yunan mitolojisi pek çok dini inanca temel oluşturmuştur. Bu temele en güzel örnek reinkarnasyon inancıdır. Yunan mitolojisinde cennetin 7 katmanını geçerek Lethe Nehri'ne ulaşan ve buradan su içen bir ruh dünya aleminde yaşadığı hayatı unutarak tekrar bedenlenir. Tibet karma inancında da bu benzerlik ele alınmaktadır. Yeniden doğan bir ruh geçmiş yaşamlarının izini taşısa da son doğduğu yaşamda geçmişini unutmuş ve yeni bir kimlikle dharmasını yaşamak üzere dünyaya gelmiştir (Karayel 2023).

Astroloji bu bağlamda bahsettiğimiz tarih, astronomi ve inanç disiplinlerini sentezleyebilmesi açısından oldukça eşsizdir. İnsanoğlu, oluşan sentez neticesinde hayatının anlamını, sınavlarını, zorluk ve kolaylıklarını anlamlandırabilmiştir.

Tüm bu bilgiler göz önüne alındığında tarih, astronomi, astroloji ve mitoloji asla birbirinden ayrı düşünülemez. Eğer astroloji bilgisinde bu mana sentezi oluşturulamazsa haritalar üzerinde görülen hiçbir konu kehanet tekniklerinden öteye gidemeyecektir.

Arkeolog / Okült Astrolog Bahar AKSUNGUR

KAYNAKÇA

Bu değerlendirme yazısında aşağıda yer alan yayınlardan yararlanılmıştır.

Erhat, A. (1996)	Mitoloji Sözlüğü, Remzi Kitabevi, 6.basım, İstanbul.
Cömert, B. (1999)	Mitoloji ve İkonografi, Ayraç Yayınevi, Ankara.
Firestone R.B. et al. (2007)	"Evidence for an Extraterrestrial Impact 12,900 Years Ago That Contributed to the Megafaunal Extinctions and the Younger Dryas Cooling." In Proceedings of the National Academy of Sciences U. S. A.
Karayel, N.G. (2023)	Karma Astroloji Temel ve Orta Seviye Yayınlanmamış Ders Notları.
Kurtik G.E. (2019)	'Gula, and the Early History of Mesopotamian Constellations." <i>Journal of History Astronomy</i> 52 (1): 53–66.
Sweatman, M.B. (2024)	Representations of calendars and time at Göbekli Tepe and Karahan Tepe support an astronomical interpretation of their symbolism, <i>Time And Mind</i> , Vol. 17, Nos. 3–4, 191–247.